

STANOVISKO

k navrhovanej činnosti „Ťažba štrkopieskov v k. ú. Nové Košariská“ vypracované na základe jej odborného posúdenia v súlade s ustanovením § 16a ods. 3 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov

Okresný úrad Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie, Tomášikova 46, 832 05 Bratislava 3 v súlade s ustanovením § 16a ods. 3 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov listom č. OU-BA-OSZP2-2019/106940/1-DOK zo dňa 10.09.2019 (evid. č. VÚVH – RD 3083/2019, zo dňa 30.09.2019) sa obrátil na Výskumný ústav vodného hospodárstva Bratislava ako odborné vedecko-výskumné pracovisko vodného hospodárstva poverené ministrom životného prostredia Slovenskej republiky výkonom primárneho posúdenia významnosti vplyvu realizácie nových rozvojových projektov na stav útvarov povrchovej vody a stav útvarov podzemnej vody vo vzťahu k plneniu environmentálnych cieľov a vydávaním stanoviska o potrebe posúdenia nového rozvojového projektu podľa § 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona, ktorý je transpozíciou čl. 4.7 RSV, so žiadosťou o vydanie odborného stanoviska k navrhovanej činnosti „**Ťažba štrkopieskov v k.ú. Nové Košariská**“. Súčasťou žiadosti bola dokumentácia pre územné rozhodnutie (vypracoval: Ing. Peter Juráš, PhD. a Ing. Ján Fajnor – JFcon, s.r.o., Družstevná 942/6, Liptovský Mikuláš, september 2018) a odborný hydrogeologický posudok (TRANSIAL, spol. s.r.o., Podunajská 25, Bratislava, júl 2018).

Výskumný ústav vodného hospodárstva Bratislava na základe odborného posúdenia predloženej dokumentácie pre územné rozhodnutie „**Ťažba štrkopieskov v k.ú. Nové Košariská**“ poskytuje nasledovné stanovisko:

Investorom/ťažobnou organizáciou navrhovanej činnosti „**Ťažba štrkopieskov v k.ú. Nové Košariská**“ je spoločnosť ALAS SLOVAKIA, s.r.o., Polianky 23, 841 01 Bratislava. Predmetom navrhovanej činnosti je rozšírenie suchej ťažby štrkopieskov v k.ú. Nové Košariská. Ťažba je povolená vo výmere 40 532 m². Rozšírenie ťažby nadväzuje na súčasný ťažobný priestor JZ smerom, na par. č. 1062/8-15 reg. KN-C.

Z hľadiska požiadaviek súčasnej európskej legislatívy, ako aj legislatívy SR v oblasti vodného hospodárstva navrhovaná činnosť „**Ťažba štrkopieskov v k.ú. Nové Košariská**“ musela byť posúdená z pohľadu požiadaviek článku 4.7 rámcovej smernice o vode, a to vo vzťahu k dotknutým útvarom povrchovej a podzemnej vody.

Rámcová smernica o vode určuje pre útvary povrchovej vody a útvary podzemnej vody environmentálne ciele. Hlavným environmentálnym cieľom RSV je dosiahnutie dobrého stavu vôd v spoločenstve do roku 2015 resp. 2021 najneskôr však do roku 2027 a zabránenie jeho zhoršovaniu. Členské štáty sa majú snažiť o dosiahnutie cieľa – aspoň dobrého stavu vôd, definovaním a zavedením potrebných opatrení v rámci integrovaných programov

opatrení, berúc do úvahy existujúce požiadavky spoločnosti. Tam, kde dobrý stav vôd už existuje, mal by sa udržiavať.

V prípade nových infraštruktúrnych projektov nedosiahnutie úspechu pri

- dosahovaní dobrého stavu podzemnej vody,
- dobrého ekologického stavu, prípadne dobrého ekologického potenciálu útvarov povrchovej vody, alebo
- pri predchádzaní zhoršovania stavu útvarov povrchovej alebo podzemnej vody

v dôsledku nových zmien fyzikálnych vlastností útvaru povrchovej vody alebo zmien úrovne hladiny útvarov podzemnej vody, alebo keď

- sa nepodarí zabrániť zhoršeniu stavu útvaru povrchovej vody z veľmi dobrého na dobrý v dôsledku nových trvalo udržateľných rozvojových činností človeka

sa nepovažuje za porušenie rámcovej smernice o vode, avšak len v tom prípade, ak sú splnené všetky podmienky definované v článku 4.7 RSV.

Lokalita navrhovanej činnosti „*Ťažba štrkopieskov v k.ú. Nové Košariská*“ je situovaná v čiastkovom povodí Váhu. Dotýka sa dvoch útvarov podzemnej vody, a to útvaru podzemnej vody kvartérnych sedimentov SK1000300P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov centrálnej časti Podunajskej panvy a útvaru podzemnej vody predkvartérnych hornín SK2001000P Medzizrnové podzemné vody centrálnej časti Podunajskej panvy a jej výbežkov (tabuľka č.1). Vo vzťahu k článku 4.7 RSV ide o posúdenie vplyvu uvedenej navrhovanej činnosti na tieto vodné útvary. Útvary povrchovej vody sa v predmetnej lokalite nenachádzajú.

tabuľka č. 1

Čiastkové povodie	Kód VÚ	Názov VÚ	Plocha VÚ (km ²)	Stav VÚ	
				kvantitatívny	chemický
Váh	SK1000300P	Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov centrálnej časti Podunajskej panvy	1668,112	dobrý	dobrý
Váh	SK2001000P	Medzizrnové podzemné vody centrálnej časti Podunajskej panvy a jej výbežkov	6248,370	dobrý	zlý

Vysvetlivka: VÚ = vodný útvar

Navrhovaná činnosť sa nachádza v území s prvým stupňom ochrany podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, mimo navrhovaných území európskeho významu, chránených vtáčích území a súčasnej sústavy chránených území.

Posúdenie navrhovanej činnosti „*Ťažba štrkopieskov v k.ú. Nové Košariská*“ sa vzťahuje na obdobie počas vykonávania ťažobnej činnosti, ako aj na obdobie po jej ukončení.

Vplyv realizácie navrhovanej činnosti na zmenu hladiny útvarov podzemnej vody SK1000300P a SK2001000P

Podľa predloženej projektovej dokumentácie pre územné rozhodnutie „*Ťažba štrkopieskov v k.ú. Nové Košariská*“ ťažba nerastných surovín – štrkopieskov v dobývacom priestore Nové Košariská sa nachádza na parcelách č. 1062/8, 1602/9, 1602/10, 1602/11, 1602/13, 1602/14 a 1602/15. Ťažobný priestor bude umiestnený v blízkosti jazier Nové Košariská I a Nové Košariská II.

Stručný popis navrhovanej činnosti

Skrývkové práce

Projekt realizácie skrývkových prác bude vypracovaný v ďalšom stupni projektovej dokumentácie. Predpokladá sa však, že skrývková zemina bude využitá na terénne úpravy a spevnenie brehov. V prípade dočasného uloženia skrývkového materiálu na medzidepónie je potrebné tento materiál chrániť pred veternou a vodnou eróziou, znečistením a znehodnotením (napr. stavebným materiálom, štrkom, pohonnými hmotami), ale aj pred zaburinením a rozkrádaním.

Ťažobné práce

Banskotechnické podmienky dobývania ložiska štrkopieskov vzhľadom na jednoduchú geologickú stavbu ložiska sú jednoduché.

Ťažobné práce sa budú vykonávať pásovým rýpadlom (napr. CAT 325), s podkopovou lyžicou, ktoré budú obsluhovať pracovníci s oprávnením a preskúšaním z platných predpisov. Ťažba sa bude vykonávať cca 0,5 m nad hladinou podzemnej vody (123,6 m n. m.), t.j. vyťažia sa štrkopiesky o hrúbke cca 5 m. Vyťažené štrkopiesky sa budú ukladať na depóniu k ďalšiemu spracovaniu. Surovina z depónie do miesta spotreby, resp. úpravy sa bude prevážať nákladnými autami. Predpokladá sa, že výška ročnej ťažby sa bude pohybovať okolo 75 tis. ton. Smer postupu ťažobných prác bude zhodný so smerom postupu skrývkových prác, t.j. severozápadným smerom.

Generálne svahy skrývky, lomu a parametre skrývkových a ťažobných rezov

Po ukončení ťažobných prác budú svahy štrkoviska upravené tak, aby sklon svahov bol 1 : 3. Vzhľadom k charakteru plánovaných ťažobných prác, t.j. ťažby nad hladinou podzemnej vody nebude tento sklon svahov problematické vytvoriť a dodržať. V zmysle vyššie uvedeného nie je potrebné vykonať žiadne opatrenia proti zosuvom.

V prípade definitívneho ukončenia ťažobných prác bude vypracovaný Plán likvidácie.

Z hľadiska požiadaviek článku 4.7 RSV bolo potrebné posúdiť, či realizácia navrhovanej činnosti „**Ťažba štrkopieskov v k.ú. Nové Košariská**“ nebude mať vplyv na zmenu hladiny dotknutých útvarov podzemnej vody SK1000300P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov centrálnej časti Podunajskej panvy a SK2001000P Medzizrnové podzemné vody centrálnej časti Podunajskej panvy a jej výbežkov.

Útvary podzemnej vody SK1000300P a SK2001000P

a) súčasný stav

Útvar podzemnej vody SK1000300P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov centrálnej časti Podunajskej panvy bol vymedzený ako útvar kvartérnych sedimentov s plochou 1668,112 km². Na základe hodnotenia jeho stavu v rámci 2. plánu manažmentu povodí bol tento útvar klasifikovaný v dobrom kvantitatívnom stave a v dobrom chemickom stave.

Útvar podzemnej vody SK2001000P Medzizrnové podzemné vody centrálnej časti Podunajskej panvy a jej výbežkov bol vymedzený ako útvar predkvartérnych hornín s plochou 6248,370 km². Na základe hodnotenia jeho stavu v rámci 2. plánu manažmentu

povodí bol tento útvar klasifikovaný v dobrom kvantitatívnom stave a v zlom chemickom stave, ktorý je zapríčinený predovšetkým vysokými koncentraciami síranov, chloridov a amónnych iónov a významným trvalo vzostupným trendom chloridov.

Útvar podzemnej vody kvartérnych sedimentov SK1000300P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov centrálnej časti Podunajskej panvy je situovaný (vertikálne) nad časťou útvaru predkvartérnych hornín SK2001000P Medzizrnové podzemné vody centrálnej časti Podunajskej panvy a jej výbežkov. (V zmysle požiadaviek RSV útvary podzemnej vody boli vymedzené tak, aby sa zaistilo, že nebude existovať významný neevidovaný vstup podzemných vôd z jedného útvaru podzemnej vody do druhého).

Hodnotenie kvantitatívneho stavu v útvaroch podzemnej vody pre Plány manažmentu správneho územia povodia Dunaj (2009,2015) bolo vykonané na základe prepojenia výsledkov bilančného hodnotenia množstiev podzemných vôd a hodnotenia zmien režimu podzemných vôd (využitie výsledkov programu monitorovania).

Bilančné hodnotenie množstiev podzemných vôd je založené na porovnaní využiteľných množstiev podzemných vôd (vodohospodársky disponibilných množstiev podzemných vôd) a dokumentovaných odberov podzemných vôd v útvare podzemnej vody. Využiteľné množstvá podzemných vôd tvoria maximálne množstvo podzemnej vody, ktoré možno odoberať z daného zvodneného systému na vodárenské využívanie po celý uvažovaný čas exploatacie za prijateľných ekologických, technických a ekonomických podmienok bez takého ovplyvnenia prírodného odtoku, ktoré by sa pokladalo za neprípustné, a bez neprípustného zhoršenia kvality odobratej vody (využiteľné množstvá vyčísľované na národnej úrovni v súlade so zákonom č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach /geologický zákon/ a jeho vykonávacía vyhláška č. 51/2008 Z. z.).

Medzná hodnota dobrého kvantitatívneho stavu bola stanovená na úrovni 0,80 (podiel využívania podzemných vôd < 80 % stanovených transformovaných využiteľných množstiev podzemných vôd).

Hodnotenie zmien režimu podzemných vôd

pozostáva z hodnotenia významnosti trendov režimu podzemných vôd a hodnotenia zmien režimu podzemných vôd.

Postup **hodnotenia (testovania) chemického stavu** útvarov podzemnej vody na Slovensku bol prispôbostený podmienkam existujúcich vstupných informácií z monitoringu kvality podzemných vôd a o potenciálnych difúzných a bodových zdrojoch znečistenia, koncepčnému modelu útvarov podzemnej vody (zahŕňajúcemu charakter priepustnosti, transmisivitu, generálny smer prúdenia vody v útvare podzemnej vody, hydrogeochemické vlastnosti horninového prostredia obehu).

b) predpokladané zmeny hladiny podzemnej vody po realizácii navrhovanej činnosti

I. počas ťažobnej činnosti

Počas realizácie navrhovanej činnosti „Ťažba štrkopieskov v k.ú. Nové Košariská“, vzhľadom na navrhovanú technológiu ťažby, dobývanie štrkopieskov pásovým rýpadlom (napr. CAT 325) s podkopovou lyžicou do hĺbky cca 0,5 m nad hladinou podzemnej vody (hladina podzemnej vody je vo výške 123, 6 m n. m), vplyv navrhovanej ťažby štrkopieskov na zmenu hladiny dotknutých útvarov podzemnej vody SK1000300P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov centrálnej časti Podunajskej panvy a útvaru podzemnej vody

SK2001000P Medzizrnové podzemné vody centrálnej časti Podunajskej panvy a jej výbežkov ako celku sa nepredpokladá.

II. po ukončení ťažobnej činnosti

Vzhľadom na charakter navrhovanej činnosti „**Ťažba štrkopieskov v k.ú. Nové Košariská**“ (ťažba štrkopieskov nad hladinou podzemnej vody), po ukončení ktorej zostane hladina podzemnej vody neodokrytá, sa jej vplyv na zmenu hladiny dotknutých útvarov podzemnej vody SK1000300P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov centrálnej časti Podunajskej panvy a SK2001000P Medzizrnové podzemné vody centrálnej časti Podunajskej panvy a jej výbežkov ako celku nepredpokladá.

Záver:

Na základe odborného posúdenia navrhovanej činnosti „**Ťažba štrkopieskov v k.ú. Nové Košariská**“ situovanej v čiastkovom povodí Váh, vzhľadom na navrhovanú technológiu ťažby, dobývanie štrkopieskov do hĺbky cca 0,5 m nad hladinou podzemnej vody, vplyv realizácie predmetnej navrhovanej činnosti, z hľadiska požiadaviek článku 4.7 rámcovej smernice o vode a zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov, na zmenu hladiny podzemnej vody v dotknutých útvaroch podzemnej vody SK1000300P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov centrálnej časti Podunajskej panvy a SK2001000P Medzizrnové podzemné vody centrálnej časti Podunajskej panvy a jej výbežkov ako celku sa nepredpokladá.

Útvary povrchovej vody sa v predmetnej lokalite nenachádzajú.

Na základe uvedených predpokladov navrhovanú činnosť „Ťažba štrkopieskov v k.ú. Nové Košariská“ podľa článku 4.7 RSV nie je potrebné posúdiť.

Vypracoval: Výskumný ústav vodného hospodárstva Bratislava
Ing. Simona Bullová

V Bratislave, dňa 07.apríl 2020